

// :

// :

..

:

.

.

...

.

.

:

.

.

.«[ ]

»

-

...

»

.«[ ]

»

»

.«[ ]

.

.«[ ]

[ ]

»

...

.«

:

...

..

-

.

...

.

.

[ ]

.

.

.

-

-

»

«

[ ] : « [ ] [ ]

(/): » [ ] « .« » ( ) ( )

: « [ ] [ ]

( ) ( ) ( ) ( ) ( ) : ( ) ( ) : ... ( ) ( )

(/): . - -

(/):

--

(/):

:

(/):

(/)

(/):

(/):

(/):

([ ]) ([ ]) ([ ])
([ ]) ([ ])

(/):

--

(/):

-

-

( ) ( ) .... ( ) ( )

(/).

(/):

( ) - - : (/)

(/):

(/):

(/)

(/):

( )

( )

(/):

(/):

:

(/)

(/):

( )

:

([ ]) ([ ]) ([ ]) ([ ])
([ ])

( ) ( )

(/):

-
--

(/):

(/):

(/):

--

العلماء

:

(/)

!

(/)

(/):

(/):

(/):

--

...
(/):

-
»

.«[ ]

( )( )

... ( )( )

...

(/):

...
 .
 .
 »
 ( ) .«[ ]
 (/): .[ ]
 -
 ( ) ( )
 ( )
 (/):
 :
 (/)
 (/)
 (/):
 (/):

(/) : ( ) ( ) ( )

(/) :

(/) :

( ) ( )

( )

(/) :

(/) :

...

...

...

(/):

(/)
!

(/):

(/):

(/):

(/)

(/):

(/):

(/):

( )

:

(/)

(/):

(/):

(/):

(/):

( )

( )

(/):

:

-

شکل

(/):

:

-

شکل

(/):

-

/ : (-

/ : (-

/ : (-

/ : (-

/ : (: : ( )

Gaston Esnault,(Metaphores occidentales):p:31

/ : (/ : (: (:

/ : (: : (: (:

/ : (: : ( ) ( )

/ : (: : (: :

/ : (: : (: :

: (: : / : (:

/ : (: : / : (:

/ : (: : / : (:

: (: : / : (:

... : [ ] ... : (

... : [ ] -

... ( ) : [ ]

... : [ ] ( )

... : [ ]

... : ( ) [ ]

... : ( ) ( ) [ ]

... : [ ]

... : [ ]) [ ]

... : (

تصاویر استعاری حزن‌انگیز در مراثی شریف رضی

حامد صدقی^۱، نرگس انصاری^۲

شریف رضی تصویرپردازی هنرمند و خلاق است که قلم را همچون قلم مونقاش به دست می‌گیرد و با کمک انواع تصاویر شعری و بخصوص تصاویر بیانی تابلوهایی زیبا از سیمای درونی و احساسات و تفکراتش ترسیم می‌کند، و تلاش دارد شعر خود را از افتادن در ورطهٔ تکلف و تصنع برهاند. در میان مراثی سید قصیده‌ای را نمی‌توان یافت که در آن، انواع تصاویر تشبیهی و یا استعاری و ... به کار گرفته نشده باشد و این بدان دلیل است که او مجاز را بالاتر از حقیقت می‌داند. البته این تصاویر تنها برای زیبایی کلام و نیکو نمودن تصویر کلی شاعر چاشنی سخن نمی‌شود، بلکه برای نزدیک و ملموس کردن معنی در ذهن شنونده و یاری کردن او در تجسم امور معنوی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

در این مقاله به دنبال آنیم تا با تحلیل مراثی شریف رضی انواع تصاویر استعاری و دلایل بکارگیری آنها را در اشعار او مورد بررسی قرار دهیم. این نوع تصویر بر پایه‌های تشخیص و تجسیم استوار شده است و شاعر با کمک گرفتن از آن تابلوهای بلاغی زیبایی خلق می‌کند که بخشی از آن، امور معنوی چون: روزگار، مرگ، بخشش، غم و اندوه و ... را در چارچوب تصویر استعاری بررسی می‌کند، و بخشی دیگر نیز برای ملموس کردن امور حسّی و واضحتر و دقیقتر ساختن تصویر آنها در ذهن مخاطب، این امور محسوس را در قالب استعاره به تصویر می‌کشد. در پایان بحث نیز به تحلیل نقش استعاره در ترسیم احساسات و افکار شاعر پرداخته‌ایم.

واژگان کلیدی: شریف رضی، استعاره، رثا، تصویر شعری

۱. دانشیار دانشگاه تربیت معلم تهران

۲. کارشناس ارشد ادبیات عرب